

Bygnings- og arkitekturpolitik

Vedttaget af Byrådet d. 27. juni 2011

Middelfart
KOMMUNE

Forord

Denne politik – Bygnings- og Arkitekturpolitikken – er én af de politikker, Byrådet har besluttet at formulere i Middelfart Kommune.

Formålet med politikkerne er at sætte rammerne for en realisering af Byrådets vision "Sammen bygger vi broer til fremtiden". Politikkerne bliver styrende for opgavevaretagelsen på det pågældende område, og for hvilke indsatser og handlinger, der iværksættes. Politikken er en del af Middelfartplanen.

Med Middelfartplanen ønsker vi at skabe et samlet dokument, spændende fra vision over strategi til mål og rammer for den kommunale virksomhed og for Middelfart Kommunes fremtid. Dermed er grundlaget skabt for en helhedsorienteret udvikling.

Byrådet har besluttet, at tilblivelse af samtlige delelementer i Middelfartplanen skal følge planlovens bestemmelser.

Læsevejledning

I politikken er der for hvert fokusområde angivet en politik og nogle politiske målsætninger. Der er desuden formuleret nogle målbare mål og indsatsområder, samt en beskrivelse af hvordan vi vil evaluere.

Vi har i politikken beskrevet, hvad Middelfart kommune vil gøre for at realisere visionerne. Vi vil også gerne tydeliggøre, hvilke succeskriterier vi stiller op for indsatsen. Derfor beskriver vi, hvad vi konkret forventer der kommer ud af vores målsætninger. På denne måde kan vi selv og andre vurdere, om vi har opnået de ønskede resultater og effekter af vores initiativer. Det gør vi for at lære og blive klogere på, om vores indsats virker i forhold til de mål vi søger at nå. Derfor beskriver vi også hvordan og hvornår vi vil evaluere målene.

Bygnings- og Arkitekturpolitikens opbygning:

1. Indledning
2. Vision for bygninger og arkitektur
3. Fokusområder
 - 3.1. Arkitektonisk kvalitet
 - 3.2. Kulturarv og bevaringsarbejde
 - 3.3. Arkitektur, klima og energi
 - 3.4. Borgerinddragelse

1. Indledning

Bygnings- og arkitekturpolitikken berører alle borgere og virksomheder i kommunen, erhvervs-, handels- og turistforening, arkitekter, ingeniører og andre parter i byggeprocessen. Vi har et fælles ansvar for den arkitektur vi skaber for os selv og for fremtiden, og med denne politik ønsker vi at sikre, at de arkitektoniske værdier tænkes ind i alle beslutninger vedrørende det fysiske miljø.

Den fysiske planlægning er et vigtigt styringsredskab for kommunens udvikling. Bygnings- og arkitekturpolitikken forholder sig til det fysiske miljø i hele Middelfart Kommune, og spænder således over en bred vifte af udfordringer inden for arkitekturen. Såvel parcelhuskvarterer som bevaringsværdige byhuse, landsbyer og erhvervsområder, åbne landskaber og byens parker er eksempler på elementer der er omfattet af Middelfart Kommunes Bygnings- og Arkitekturpolitik. Det gør politikken vedkommende for alle, såvel borgere som erhvervsliv, og stiller også krav til synliggørelse over for en bred kreds.

I Middelfart kommune lever vi op til lovgivningens krav til byggeri og planlægning, men som grøn vækstkommune ønsker vi at gå længere end det. Bygnings- og Arkitekturpolitikken er Byrådets målsætning for en smukkere, mere bæredygtig og mere konkurrencedygtig kommune.

2. Vision for bygninger og arkitektur

God arkitektur er når vi trives med vores fysiske omgivelser. Når rammerne for vores daglige gøremål er velfungerende, og på én gang giver os tryghed og stimulerer os med smukke eller overraskende oplevelser.

God arkitektur er andet og mere end smukt eller grimt. God arkitektur opstår, når helhed og detaljer fremstår velovervejede, sammenhængende og gennemarbejdede. Når fx byrummet åbner sig op mod den smukke udsigt over bæltet, eller når trappen både fungerer som praktisk forbindelse og som indbydende opholdsareal og mødested. Når samspillet mellem æstetik, funktion og kvalitet skaber en naturlig helhed – steder vi oplever som noget særligt i vor daglige færden.

God arkitektur skaber merværdi, både for den enkelte borger og for erhvervslivet, fordi attraktive fysiske rammer giver mulighed for udvikling og vækst.

Bygnings- og Arkitekturpolitikken er ikke en facitliste som giver svar på hvad der er rigtigt og forkert i forhold til bygninger og arkitektur. Politikken er et værktøj, som skal skabe fokus på de aspekter vi må tage stilling til, når vi udformer vores omgivelser, og derved medvirke til at øge kvaliteten af det fysiske miljø.

Middelfart kommune vil skabe de fysiske rammer for det gode og sunde liv. Kvaliteten af de fysiske rammer er altafgørende for, hvor mennesker ønsker at leve og færdes, at opleve og lære. Vores omgivelser skal ikke kun fungere, men også give gode visuelle oplevelser både i vores hjem, arbejdsliv og fritid. Udformningen af vores kommune skal give mulighed for rekreativt ophold og fysisk udfoldelse, for møder mellem mennesker og oplevelser i fællesskab.

Middelfart kommune vil skabe udvikling gennem vækst. Gennem den fysiske planlægning vil vi skabe en kommune som er attraktiv for bosætning, handel og erhvervsliv. Vi vil indtænke infrastruktur, tilgængelighed og rekreative områder, kulturarv, naturværdier og bæredygtighed i planlægningen af vores kommune. Ved at skabe smukke, velfungerende og bæredygtige fysiske miljøer, både når vi bygger nyt og når vi fornyer det gamle, opnår vi det bedste grundlag for at tiltrække og fastholde borgere og turister, handel og erhverv i Middelfart Kommune.

3. Fokusområder

Politikken er bygget op omkring fire fokusområder, som vi vil arbejde med for at opfylde visionen.

- Arkitektonisk kvalitet
- Kulturarv og bevaringsarbejde
- Arkitektur, klima & energi
- Borgerinddragelse

For hvert fokusområde er beskrevet politiske mål, målbare indsatsområder og evaluering.

FIBERLINE COMPOSITES

3.1 - Arkitektonisk kvalitet

Arkitektonisk kvalitet opstår når form, funktion og kvalitet forenes i en helhed. Når fx et bygningsværk eller et parkrum både er en æstetisk oplevelse, opfylder sit funktionelle formål på bedste vis og er udført i høj kvalitet både håndværks- og materialemæssigt. Arkitektonisk kvalitet betaler sig og er bæredygtigt.

Middelfart Kommune vil fremme den arkitektoniske kvalitet i planlægningen og i såvel offentligt som privat byggeri. Vi vil stille krav til byggeriet og tage stilling til udformning af de fysiske omgivelser, både i byen og på landet. Vi vil bevare kvalitetene i kommunens smukke landskaber og i vores levende bymiljøer. Vi vil videreudvikle Middelfart kommune til et endnu smukkere og mere attraktivt sted, at besøge og bosætte sig.

Politiske målsætninger

For at realisere visionerne om arkitektonisk kvalitet vil vi:

- Som kommunal bygherre skabe gode eksempler på arkitektonisk kvalitet.
- Rådgive og være i dialog med borgere og erhvervsliv om aktuelle bygge- og anlægsprojekter, herunder tilbyde arkitekthjælp på udvalgte områder.
- Skabe de nødvendige redskaber for at realisere Bygnings- og arkitekturpolitikken, ved løbende at udarbejde handlingsplaner og vejledninger for de områder politikken omfatter.
- Arbejde for at afholde offentlige arkitektkonkurrencer, som behandler aktuelle udviklingsplaner i kommunen.
- Arbejde for at sikre at der tages stilling til arkitektonisk kvalitet i alle aspekter og skalaer af det fysiske miljø i såvel privat som offentligt byggeri, herunder:
 - Rumligheder – fx. offentlige pladser og gaderum.
 - Bygningerne – fx proportionering og facader.
 - Det grønne – fx. haver, parker og vandelementer.
 - Detaljerne – fx. materialer, byinventar og farver.

Indsatsområder:

For at leve op til målsætningerne om arkitektonisk kvalitet vil vi de følgende år:

- Udarbejde en handlingsplan for byggeri og arkitektur i bolig- og erhvervsområder i perioden 2011-15
- Udarbejde en handlingsplan for byggeri og arkitektur i landsbyer og landskab i perioden 2011-15
- Udarbejde en handlingsplan for byggeri og arkitektur i centrale bydele i perioden 2011-15
- Indstifte en arkitekturpris, som uddeles hvert år på arkitekturens dag 1. Oktober, første gang i 2011. Der nedsættes et bedømmelsesudvalg bestående af politikere og fagpersoner.

Evaluering

Vi vil vurdere, om vi har opnået de ønskede mål på følgende måde og tidspunkt:

- I hver byrådsperiode afholdes mindst et temamøde for Byrådet hvor Bygnings- og Arkitekturpolitikken evalueres. Som grundlag for temamødet udarbejdes en rapport for arbejdet med Bygnings- og Arkitekturpolitikken. Rapporten opsummerer bl.a. hvilke handlingsplaner og vejledninger der er udarbejdet og evaluerer de kommunale byggeprojekter, rådgivningsordninger mv. med fokus på om den arkitektoniske kvalitet er hævet.

3.2 – Kulturarv og bevaringsarbejde

Middelfart Kommune rummer en værdifuld kulturarv, som vi skal værne om. Vi er beriget med unikke kystnære landskaber, herregårdslandskaber og landsbymiljøer, samt en gammel købstad med en middelalderlig struktur og mange bevaringsværdige bygninger. Bevaringsarbejdet vil fortsat videreudvikles med udgangspunkt i den eksisterende kulturarv og byggeskik, så vi også fremover skaber harmoniske omgivelser med balance mellem nyt og gammelt.

Vi vil fortsat prioritere bevaringsarbejdet i Middelfarts bymiljøer, samtidig med at vi vil udbrede arbejdet med at registrere og bevare værdifulde bygninger og kulturmiljøer i hele Middelfart Kommune.

Politiske mål:

For at realisere visionerne om kulturarv og bevaringsarbejde vil vi:

- Sikre at bevaringsværdige bygninger og kulturmiljøer registreres og kortlægges i hele Middelfart Kommune.
- Aktivt deltage i bevaringsarbejdet gennem råd og vejledning til bygningsejere ved tilbygning til - og istandsættelse af bevaringsværdige bygninger, blandt andet ved at tilbyde arkitekthjælp.
- Bevare og udvikle vores fysiske kulturarv gennem planlægning, så kulturarvens potentiale udnyttes i kommunens udvikling både nu og i fremtiden.
- Skabe opmærksomhed om at undgå forfald af uudnyttede bygninger, særligt i landområder.

Indsatsområder:

For at leve op til målsætningen om kulturarv og bevaringsarbejde vil vi:

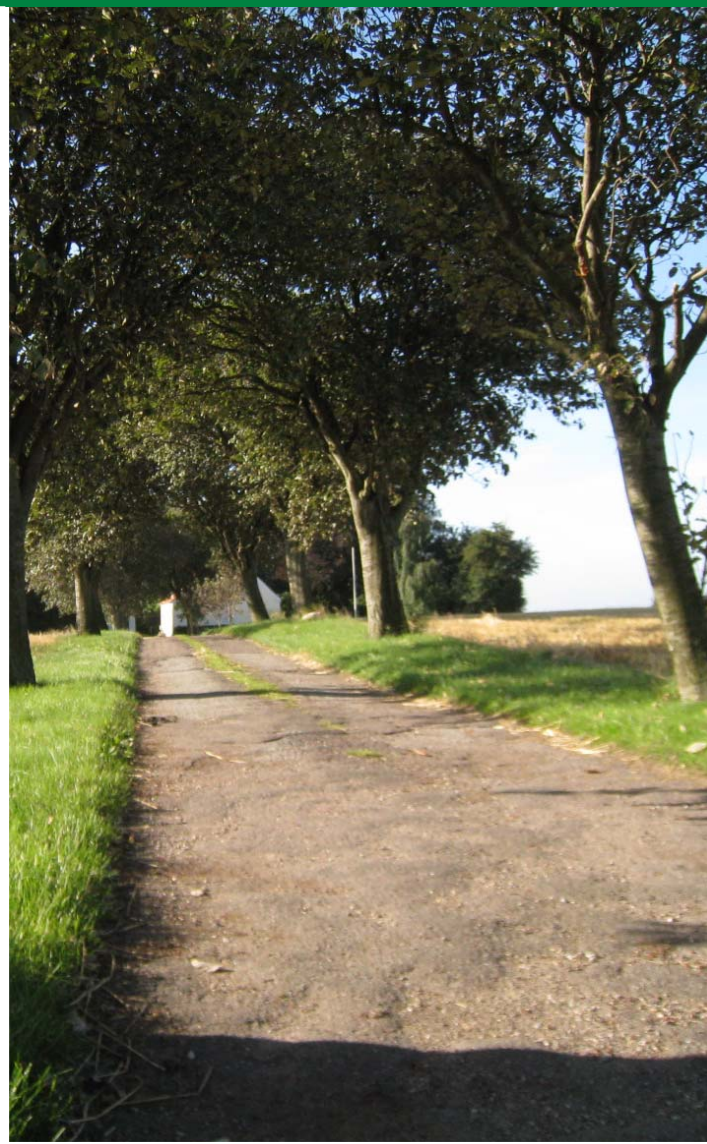
- Gennemgå eksisterende bevarende lokalplaner, for at vurdere behovet for eventuelle ændringer.
- Udarbejde et samlet kommuneatlas for hele Middelfart Kommune inden 2014.
- Rådgive om bevaring, bl.a. ved istandsættelse og tilbygning til bevaringsværdige bygninger.
- Sikre fokus på bevaringsproblematikker i lokalplaner og byggesagsbehandling.
- Oplyse og vejlede om mulighederne for at genanvende eller nedrive overflødiggjorte boliger og landbrugsbygninger.

Evaluering

Vi vil vurdere, om vi har opnået de ønskede mål på følgende måde og tidspunkt:

- I hver byrådsperiode afholdes mindst et temamøde for Byrådet hvor Bygnings- og Arkitekturpolitikken evalueres. Som grundlag for temamødet udarbejdes en rapport for arbejdet med Bygnings- og Arkitekturpolitikken. Rapporten redegør for arbejdet med kortlægning af bevaringsværdige bygninger og kulturmiljøer, ligesom arbejdet med de bevaringsværdige bygninger i lokalplanlægning og byggesagsbehandling evalueres.

3.3 – Arkitektur, Klima og Energi

Energi- og klimapolitik er højaktuelle emner, specielt inden for bygningsområdet. Middelfart Kommune vil, ved at sætte fokus på energiforbrug i egne bygninger og deltage i udviklingsarbejde om energirenovering af ældre bygninger, give sit bidrag til at mindske de globale klimaproblemer. Som grøn vækstkommune vil vi skabe eksempler på at bevaringsarbejde og energisparetiltag kan forenes.

Samtidig vil vi sætte fokus på, at den arkitektur vi skaber nu er fremtidens kulturarv. Ved at stille krav om kvalitet i vores planlægning og i nyt byggeri, skaber vi bæredygtige løsninger, også på lang sigt.

Politiske mål:

For at realisere visionerne om arkitektur og energi vil vi:

- I samspil med arkitekturen sikre den bedste energiløsning og tilpasning til ændrede klimaforhold i alle kommunale bygninger.
- Aktivt deltage i arbejdet med energirenovering af boliger.
- Fortsat være i front med nye tiltag i forhold til energirigtige og klimatilpassede løsninger, herunder vedvarende energi og lokal håndtering af regnvand.
- vejlede om energirenovering af bevaringsværdige bygninger.
- Rådgive borgerne om, hvordan vedvarende energi- og klimatilpasningsløsninger bedst indpasses i bygninger og omgivelser.

Indsatsområder:

For at opfylde målsætningerne inden for arkitektur og energi vil vi:

- vejlede borgere og erhvervsliv om energirenovering af bevaringsværdige bygninger, uden at kulturarven mistes.
- vejlede om energirenovering af bygninger og indpasning af anlæg til vedvarende energi og lokal håndtering af regnvand i eksisterende byggeri og det omgivende miljø.
- vejlede om energirigtige og klimatilpassede helhedsløsninger i nybyggeri og fortsat stille krav til bygningers energiforbrug og afvanding i lokalplaner og byggesagsbehandling.
- Fortsat være i front med nye tiltag i forhold til energirigtige løsninger, herunder vedvarende energi.
- Skabe gode og inspirerende eksempelprojekter i samarbejde med private og erhvervsliv.

Evaluering

Vi vil vurdere, om vi har opnået de ønskede mål på følgende måde og tidspunkt:

- I hver byrådsperiode afholdes mindst et temamøde for Byrådet hvor Bygnings- og Arkitekturpolitikken evalueres. Som grundlag for temamødet udarbejdes en rapport for arbejdet med Bygnings- og Arkitekturpolitikken. Rapporten evaluerer indsatsen for energirigtigt byggeri og energirenovering af eksisterende bebyggelse.

3.4 – Borgerinddragelse

Middelfart Kommune vil aktivt inddrage borgerne i bygnings- og arkitekturpolitikken.

Vi ønsker at skabe en attraktiv kommune, hvor det fysiske miljø danner rammen om et sundt og godt liv. Vi ønsker at samarbejde med borgerne om at bevare og udvikle vores arkitektur og kulturarv, så vi skaber fysiske miljøer som borgerne trives i og er glade for både nu og i fremtiden.

Derfor vil vi også inddrage borgerne i planlægningen af kommunens fremtidige udvikling. Konkrete handlinger på området skal planlægges og udføres i dialog med borgerne, virksomheder og foreninger.

Politiske mål:

For at realisere visionerne om borgerinddragelse vil vi:

- Indgå i dialog med borgerne ved større nye anlæg indenfor Bygnings- og arkitekturpolitikens område.
- Arbejde for at formidle kendskab til vores fælles arkitektur og bygningskultur samt arkitektonisk kvalitet til en bredere offentlighed.

Indsatsområder/målbare mål:

For at opfylde målene om borgerinddragelse vil vi:

- Fortsat inddrage borgere og erhvervsliv gennem offentlige høringer og borgermøder ved større projekter indenfor Bygnings- og Arkitekturpolitikens område.
- Hvert år markere arkitekturens dag, ved at sætte fokus på aktuelle temaer indenfor arkitekturen og kommunens udvikling, fx i form af temaaftener eller byvandring.
- Hvert år inddrage borgerne i forbindelse med uddelingen af Arkitekturprisen på arkitekturens dag.
- Oprette et debatforum om bygninger og arkitektur på kommunens hjemmeside, hvor større projekter indenfor Bygnings- og Arkitekturpolitikken område præsenteres, diskuteres og evalueres.

Evaluering

Vi vil vurdere, om vi har opnået de ønskede mål på følgende måde og tidspunkt:

- I hver byrådsperiode afholdes mindst et temamøde for Byrådet hvor Bygnings- og Arkitekturpolitikken evalueres. Som grundlag for temamødet udarbejdes en rapport for arbejdet med Bygnings- og Arkitekturpolitikken. Rapporten evaluerer afholdte offentlige arrangementer og borgermøder samt trafikken på debatforummet på kommunens hjemmeside.

